

BUSINESS FEATURES ETHICAL AND THE PERFORMANCE OF AN ACCOUNTANT THAT AFFECTS EFFICIENCY OF ACCOUNTING FOR SMEs IN BANGKOK

Phonkrit SOLAPHAKUL¹ and Titaporn SINCHAROONSAK²

1 Faculty of Accounting, Sripatum University, Thailand; coachphonkrit@gmail.com

2 Faculty of Accounting, Sripatum University, Thailand; titaporn.si@spu.ac.th

Handling Editor:

Dr.Sippaphas ROTJANAWASUTHORN Political Science Association of Kasetsart University, Thailand

Reviewers:

1) Professor Dr.Kittisak JERMSITTIPARSERT	University of City Island, Northern Cyprus
2) Assistant Professor Dr.Kulwadee LIM-U-SANNO	Prince of Songkla University, Thailand
3) Assistant Professor Dr.Somboon SARAPHAT	Kasetsart University, Thailand

Abstract

This research is mixed methods research and the objectives of the study are: 1) to study the characteristics of businesses that affect the efficiency of accounting for small and medium-sized businesses in Bangkok; 2) to study the ethical requirements that affect the efficiency of accounting of the small and medium businesses in Bangkok 3) To study the competence of bookkeepers affecting the efficiency of accounting for small and medium-sized businesses in Bangkok. The sample group includes Accounting and Finance Managers of SMEs in Bangkok, 400 persons. The questionnaire was used as a tool to collect data and analyze it according to descriptive and inferential statistics. The results showed that Respondents with different business types and periods of business had different accounting performance of SMEs in the Bangkok metropolitan area. Ethical requirements include: (1) Transparency independence fairness and honesty; (2) knowledge, capability and standard of work; (3) responsibility to related persons. Resulting in the efficiency of accounting for small and medium-sized businesses in Bangkok. The competence of accountants include: (1) knowledge in the accounting profession (2) professional skills (3) professional attitude Affects the efficiency of accounting for small and medium-sized businesses in Bangkok. statistically significant.

Keywords: Business Features, Ethical, Competence, Performance of Accounting, Small and Medium Business

Citation Information: Solaphakul, P., & Sincharoonsak, T. (2022). Business Features Ethical and the Performance of an Accountant That Affects Efficiency of Accounting for SMEs in Bangkok. *Journal of Interdisciplinary Research: Graduate Studies*, 11(2), 24-38. <https://doi.org/10.14456/jirgs.2022.8>

คุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และสมรรถนะ ของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

พลกฤต โสลาพากุล¹ และ ฐิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์²

1 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม; coachphonkrit@gmail.com

2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม; titaporn.si@spu.ac.th

บรรณาธิการผู้รับผิดชอบบทความ:

ดร.สิปปภาส ไรจนวสุธร

สมาคมรัฐศาสตร์แห่งประเทศไทย

ผู้ทรงคุณวุฒิผู้พิจารณาบทความ:

1) ศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ เจริญศิริประเสริฐ

มหาวิทยาลัยซีอีไอเอสแลนด์ สาธารณรัฐตุรกีแห่งไซปรัสเหนือ

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลีมอัสโน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญรณ์ สาระพัทธ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาคุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณที่ และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รวมถึงเป็นข้อมูลในการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้จัดการด้านบัญชีและการเงินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ตามหลักสถิติพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประเภทของธุรกิจและระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ได้แก่ (1) ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (2) ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (3) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร สมรรถนะของผู้จัดทำบัญชี ได้แก่ (1) ด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี (2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (3) ด้านเจตคติในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: คุณลักษณะของธุรกิจ, ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ, สมรรถนะ, ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี, ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อมูลการอ้างอิง: พลกฤต โสลาพากุล และ ฐิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์. (2565). คุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 11(2), 24-38. <https://doi.org/10.14456/jirgs.2022.8>

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

บทนำ

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise หรือ SMEs) มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะการขยายตัวของอัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) โดย SMEs เป็นธุรกิจที่สร้างมูลค่าเพิ่มแก่ระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างมหาศาล ทั้งในแง่ของการสร้างงาน การสร้างรายได้ เป็นทั้งผู้ผลิต และผู้ให้บริการ ก่อให้เกิดรายได้กับชุมชน และประเทศ (Praditsuwan & Karnreungsiri, 2018; สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2562) และยังเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึง 43% ของ GDP ทั้งประเทศ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) ตั้งแต่ปี 2557 จนถึง 2561 มูลค่า SMEs ของไทยเติบโตจาก 5.2 ล้านล้านบาท เป็น 7 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเติบโต 35% โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยถึง 7% ต่อปี นอกจากนี้ อัตราส่วนของ SMEs ต่อ GDP ในประเทศก็เพิ่มขึ้นจาก 39.8% ในปี 2557 เป็น 43% ในปี 2561 รวมถึงอัตราส่วนของ SMEs นั้นมีความสำคัญที่มีการเติบโตจนมีขนาดใกล้เคียงกับขนาดวิสาหกิจขนาดใหญ่ ซึ่งมีสัดส่วน 43.1% ของ GDP ทั้งประเทศ

สำหรับแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ SMEs ในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบางกลุ่มเป็นธุรกิจเกิดใหม่ที่กำลังเติบโต ฝ่ายวิเคราะห์สถานการณ์และเตือนภัยทางเศรษฐกิจ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้สำรวจข้อมูลธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในช่วงไตรมาส 3 ปี 2562 พบหลายธุรกิจมีแนวโน้มการเติบโตที่น่าสนใจ สำหรับสาขาธุรกิจ SMEs ในช่วงไตรมาส 3 ที่ขยายตัวได้ดีกว่าไตรมาสที่แล้ว ปัจจุบันการดำเนินงานที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีเป็นจำนวนมาก และการบริหารงานของกิจการต้องมีความคล่องตัว มีความเป็นอิสระ และมีต้นทุนการดำเนินงานต่ำกว่าขนาดใหญ่จึงมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะเจริญเติบโตเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้นั้นต้องอาศัยการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้ ในปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังประสบปัญหาและข้อจำกัดประกอบธุรกิจหลายประการไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการจัดการ ด้านการตลาด ด้านแรงงาน ด้านเทคโนโลยีการผลิต รวมถึงการเงินและบัญชี โดยเฉพาะปัญหาทางด้านบัญชี ยังมีการจัดทำบัญชีที่ไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถนำตัวเลขที่ได้มาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ โดยเฉพาะธุรกิจที่จดทะเบียนในรูปแบบหุ้นส่วนและบริษัทยังมีการดำเนินการเป็นแบบครอบครัว นอกจากนี้ผู้ประกอบการหรือเจ้าของกิจการยังไม่เห็นถึงความสำคัญของตนเองที่มีการบริหารจัดการด้านบัญชี บุคลากรที่ใช้ยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถดำเนินงานตามขั้นตอนของการขอข้อมูลทางการเงินได้อย่างถูกต้อง (อภิญา วิเศษสิงห์, 2556) และปัญหาที่สำคัญเกิดจาก SMEs วางแผนบัญชีผิดพลาดเนื่องจากไม่ทราบสถานการณ์ทางธุรกิจที่แท้จริง มีการวางแผนทำบัญชีที่ไม่ถูกต้องตั้งแต่แรก มีคุณภาพข้อมูลทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การจัดทำบัญชีหลายบัญชีเพื่อหลบเลี่ยงภาษี ทำให้เกิดความสับสนในการสรุปกำไร จนส่งผลกระทบต่อหุ้นส่วนในการเกิดความขัดแย้งในองค์กรและส่งผลกระทบต่อเงินทุนไม่เพียงพอกับความต้องการขยายธุรกิจ (บมจ.ธนาคารกรุงไทย, 2561; Lim-U-sanno, Wiroonratch & Mungsakul, 2022)

ในการดำเนินงานทางธุรกิจเจ้าของกิจการในฐานะผู้บริหารย่อมต้องการที่จะรับรู้ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ดังนั้นการทำบัญชีจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้บริหารจะสามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวางแผนจัดหางบประมาณต่างๆ และวางแผนในการดำเนินงานในอนาคตได้ ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรการที่เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชี ซึ่งเป็นคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนดเพื่อจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้โดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้จัดทำบัญชีให้ตรงต่อความเป็นจริงและถูกต้อง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2560)

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

ปัจจุบันหน่วยงานของภาครัฐยังคงเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการส่งเสริม SMEs ให้ทำบัญชีชุดเดียวและให้เข้าระบบให้ถูกต้อง ได้มีการจัดหาโปรแกรมการทำบัญชีง่าย ๆ ไม่มีค่าใช้จ่ายเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการ SMEs ให้ทำบัญชีทุกอย่างได้ถูกต้องตามกฎหมายบัญชีทำให้ SMEs มีงบการเงินที่มีความน่าเชื่อถือ (พรรณี วรภูมิจงสถิต, 2558) สามารถช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs รู้ต้นทุนของธุรกิจ ทำให้แข่งขันได้ และสามารถนำมาบริหารจัดการธุรกิจให้เกิดกำไรอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยข้อมูลทางบัญชีเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการบริหารงาน ซึ่งข้อมูลทางบัญชี ได้แก่ งบการเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการรายงานการเงิน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน นอกจากนี้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดทำบัญชีของหน่วยงานหรือธุรกิจขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี (หทัยกาญจน์ วงศ์เรือง, 2558; ขวัญชนก ห่านนิมิตกุลชัย, 2556) และการสนับสนุนจากหน่วยงานกำกับดูแล (สรวิชชุช บุญฤทธิ, 2558) จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีผลที่จะทำให้ผู้ทำบัญชีสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพจนนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้หรือสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้เกิดขึ้นจากหลายสิ่งประกอบกัน เช่น มีการใช้ความรู้ทางด้านการทำบัญชีมากที่สุด การใช้ความรู้วิชาชีพด้านการบัญชี และเทคโนโลยีการบัญชีในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เกิดจากผลของการบริหารงานทั้งสิ้นทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพองค์กรที่มีกระบวนการบริหารงานที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น การศึกษาประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารงานที่ต้องการเพิ่มปัจจัยที่ดีและเป็นประโยชน์แก่ผู้ทำบัญชี เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี (ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และ สุรีย์ โขษกรณัญญ์, 2559; อติกานต์ ประสมทรัพย์, 2562) หากสามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีได้ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความยั่งยืนให้กับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ ดังนั้น จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีซึ่งจะช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงเป็นข้อมูลในการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (Accounting Preparation Efficiency) หมายถึง ระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานด้านบัญชี ที่ได้ใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ที่มีความรับผิดชอบต่องานบัญชีเพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามหลักการอุดมการณ์องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้รายงานทางการเงินแสดงฐานะการเงินตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องนั้นไว้ช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจถึงประโยชน์ที่ได้รับ และข้อจำกัดของข้อมูลทางการบัญชีช่วยเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลหลายฝ่ายทั้งผู้จัดทำ ทั้งนี้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีซึ่งได้กำหนดให้ปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี จากนักวิชาการ พบว่าประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีประกอบไปด้วย 5 ด้าน (ดังตารางที่ 1) ได้แก่

1) ด้านความเข้าใจได้ (Understanding) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจข้อมูล ในงบการเงินที่จัดทำขึ้นได้ในทันทีโดยมีข้อสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินต้องมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับธุรกิจกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ และการบัญชีรวมทั้งมีความตั้งใจตามควรที่จะศึกษาข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำบัญชีในงบการเงินจะต้องนำเสนอข้อมูลทุกประการในรายงานทางการเงิน

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

- 2) ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง ข้อมูลที่จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้อย่างมีนัยสำคัญไม่มีความผิดพลาด โดยไม่มีความลำเอียงในการนำเสนอข้อมูลที่อาจทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงที่เป็นอยู่ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเชื่อถือได้ถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมที่ใช้ในรูปแบบของงบการเงิน
- 3) ด้านความครบถ้วน (Completeness) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำขึ้นมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญซึ่งต้องคำนึงถึงการแสดงข้อมูลที่จำเป็นมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relates to Decision) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลที่จัดทำขึ้นไปใช้ในการคาดคะเนผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถประเมินเหตุการณ์ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต จากข้อมูลที่แสดงในงบการเงินนั้น โดยข้อมูลจะต้องยืนยันและชี้ข้อผิดพลาดจากผลการประเมินของเหตุการณ์ในอดีตได้
- 5) ด้านความทันเวลา (Timely) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลที่จัดทำไปใช้ในการตัดสินใจ ในช่วงเวลาที่ต้องการภายใต้ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยข้อมูลบัญชีแสดงการรับรู้รายการตามรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 1 การวัดประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี

ลำดับ	นักวิจัยและนักวิชาการ	จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล (2554)	พิมพ์พิศา วรรัตน์จิตร และ ปวีณา กองจันทร์ (2560)	อัมพร เทียงตระกูล (2551)	สภานิชชัยบัญชี (2557)	ดร.นววรรณ แมตจ่อง และคณะ (2553)	สุภาพร เฟ่งพิศ (2553)	Katz & Kahn (1978)
1	ด้านความเข้าใจได้	/	/	/	/	/	/	/
2	ด้านความเชื่อถือได้	/	/	/	/	/	/	/
3	ด้านความครบถ้วน	/	/	/	/	/	/	/
4	ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ		/		/	/	/	
5	ด้านความทันเวลา		/	/	/	/	/	

แนวคิดคุณลักษณะสำคัญของ SMEs

นิยามของคำว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs มีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับระดับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั้นๆ ทำให้ SMEs ยังไม่มีนิยามที่เป็นสากล (Mutula & Brakel, 2006) โดยผู้ที่กำหนดเกณฑ์มี 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ องค์กรระหว่างประเทศ กฎหมายภายในประเทศ และกลุ่มอุตสาหกรรม (Berisha & Pula, 2015) โดยเกณฑ์ที่นิยมใช้จำแนก SMEs มักเป็นเกณฑ์เชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ทางการ ได้แก่ จำนวน พนักงาน ขนาดสินทรัพย์ เงินลงทุน กำลังการผลิต และรายได้ ที่ผ่านมาประเทศไทย อาศัยนิยาม SMEs จากการใช้จำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรเป็นเกณฑ์ แต่เมื่อประเทศพัฒนาเข้าสู่เศรษฐกิจ 4.0 ภาค SMEs มีการปรับใช้เทคโนโลยีมากขึ้นแทนการจ้างงานทำให้รูปแบบธุรกิจต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป จากประกาศกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2562 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 ที่ผ่านมา ส่งผลให้นิยาม SMEs ของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไป โดยนิยาม SMEs ใหม่ใช้จำนวนการจ้างงานและรายได้ แทนการใช้จำนวนการ

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

จ้างงาน และสินทรัพย์ถาวร (ไม่รวมที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง) เป็นเกณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ขนาดของวิสาหกิจและโครงสร้างทางธุรกิจของประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงไป

สำหรับนิยาม SMEs ที่ปรับปรุงใหม่มีรายละเอียดปรากฏตาม กฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรขนาดกลางขนาดย่อม พ.ศ.2563 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ลักษณะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

ลักษณะวิสาหกิจ	ภาคการผลิต		ภาคการค้าและบริการ	
	การจ้างงาน	รายได้ (บาท)	การจ้างงาน	รายได้ (บาท)
รายย่อย (Micro)	1-5 คน	ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท	1-5 คน	ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท
ขนาดย่อม (Small)	6-50 คน	> 1.8 ล้านบาท-100 ล้านบาท	6-30 คน	> 1.8 ล้านบาท-50 ล้านบาท
ขนาดกลาง (Medium)	50-200 คน	> 100 ล้านบาท-500 ล้านบาท	31-100 คน	> 50 ล้านบาท-300 ล้านบาท

แนวคิดเกี่ยวกับข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ

หลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 23/2552 เรื่อง ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2551 อันประกอบด้วย (1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (2) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ (4) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ นอกจากการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี สำนักงานต้องพิจารณาถึง Codes of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) และทบทวนข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณวิชาชีพของสำนักงานให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ หลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความเที่ยงธรรม 3) ความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ 4) การรักษาความลับ 5) ประพฤติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพจากข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 23/2552 เรื่อง ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2551 ผู้วิจัยจึงได้สรุปข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ประกอบด้วย 1) ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต 2) ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 3) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้รับบริการและการรักษาความลับ ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคล)

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

การวัดที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณารับบุคคลที่เหมาะสม (Candidates) เข้าสู่การเป็นมืออาชีพเพื่อการก้าวสู่การเป็นนักบัญชีมืออาชีพ ซึ่งสิ่งที่บุคคลเหล่านั้นต้องมีประกอบด้วย 4 ด้าน (ศิल्पพร ศรีจันเพชร, 2555) ได้แก่

1) ความรู้ในวิชาชีพ (Professional Knowledge) ด้านความรู้ต้องการให้มี ความตระหนักถึงการให้บริการความรู้ที่จำเป็นในสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นการเตรียมพื้นฐานและความพร้อมก่อนเป็นนักวิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นการเตรียมพื้นฐานและความพร้อมก่อนเป็นนักวิชาชีพบัญชี

2) ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skill) ส่วนประสมของทักษะที่นักบัญชีต้องมีเพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพเนื่องจากความคาดหวังที่เพิ่มมากขึ้นของผู้ว่าจ้างนักบัญชีลูกค้าและสาธารณชน ในเรื่องของการทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อที่ทำงานและสังคมของนักบัญชีมืออาชีพ ทำให้เกิดการให้ความสำคัญกับเรื่องทักษะความเป็นมืออาชีพ โดยผู้ประกอบวิชาชีพควรมีทักษะหรือความชำนาญในเรื่องที่จำเป็น

3) เจตคติในวิชาชีพ (Professional Attitudes) เจตคติมาจากคำว่า "Aptos" ในภาษาลาติน ตรง กับคำว่า ความเหมาะสม (Fitness) หรือการปรับปรุงแต่ง (Adaptedness) เดิมใช้คำว่าทัศนคติ ต่อมา คณะกรรมการบัญชีตีพิมพ์

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

โดยความเห็นชอบของราชบัณฑิตยสถาน ให้ใช้คำว่า เจตคติแทน และราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติศัพท์ว่า “Aptus” เป็นภาษาไทยว่าเจตคติทัศนคติทำที่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

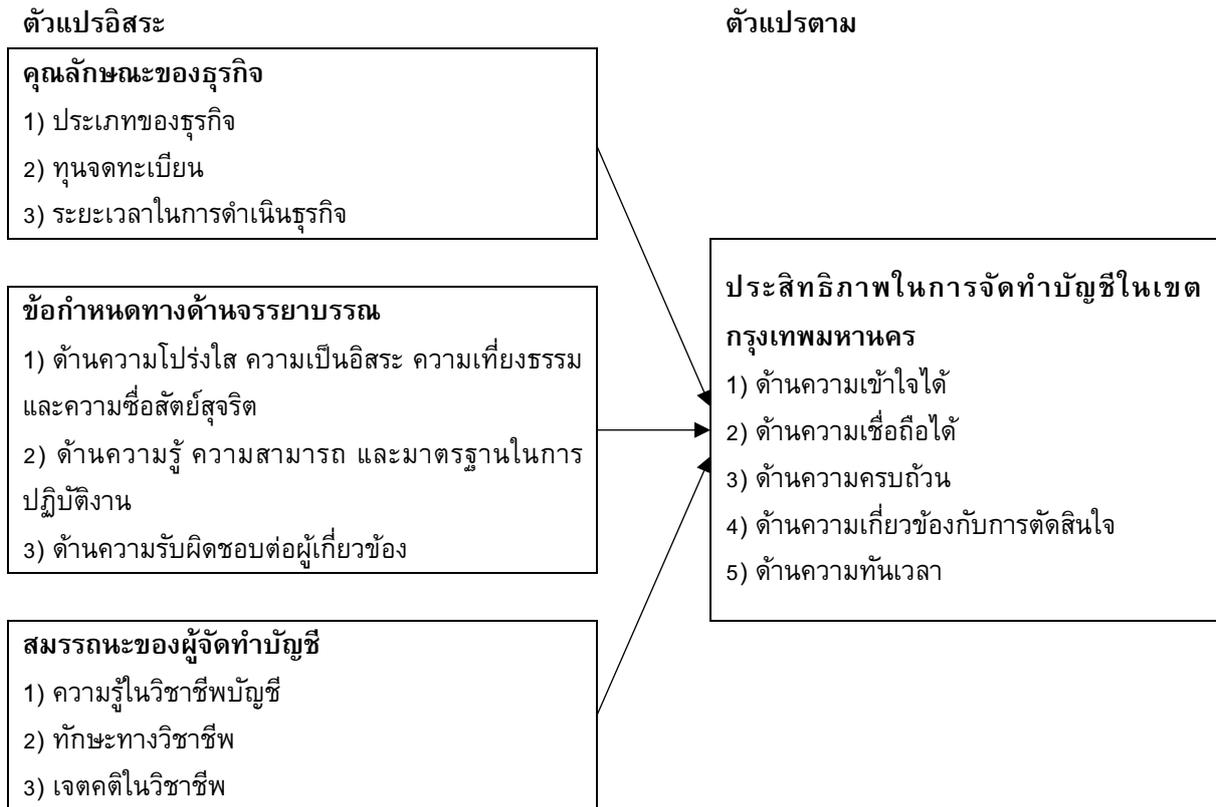
จากงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ กิมสร้าง (2560) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยงานวิจัยของ พิมพ์พิศา วรณวิจิตร และ ปวีณา กองจันทร์ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม โดยปัจจัยด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้จัดทำบัญชี ปัจจัยด้านความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ประสุตา นาดี และคณะ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล: ทักษะการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง ผลการศึกษา พบว่า ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ทักษะด้านการเป็นคู่คิดผู้บริหาร ทักษะด้านการเรียนรู้เชิงพลวัต และทักษะด้านการบริหารจัดการอารมณ์และความคิดและพบว่าทักษะการปรับตัวทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับสมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล งานวิจัยของ จิตรลดา ศรีแก้ว, สุวรรณา บุญมาก และ ปรียากร สว่างศรี (2563) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาศักยภาพในการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในเขตนิคม และในเขตประกอบการอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพในการปฏิบัติงานทางการบัญชีด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนักบัญชีด้านการแก้ไขปัญหา ดังนั้นผู้วิจัยได้พัฒนาสมมติฐาน และสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (ภาพที่ 1) ไว้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 คุณลักษณะทางธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 3 สมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้จัดการด้านบัญชีและการเงินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน จำนวน 574,879 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2563) ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ ที่ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ 400 ราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม ที่สร้างจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและคุณลักษณะของธุรกิจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชี ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยแบบสอบถามออนไลน์จากผู้จัดการด้านบัญชีและการเงินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร จนได้จำนวนครบทั้ง 400 ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

หลังจากเก็บข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ตามวิธีการศึกษาทางสถิติ และดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับสถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา ประกอบด้วย ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

มาตรฐาน สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย

ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณภาพรวม

ในการศึกษาเกี่ยวกับข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ผู้ศึกษาได้แบ่งประเด็นคำถามเกี่ยวกับการข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณออกเป็น 3 ด้าน โดยผลการศึกษามีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณภาพรวม

ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
1) ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	3.89	1.09	มาก
2) ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	3.26	1.08	ปานกลาง
3) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.51	1.06	มาก
ภาพรวม	3.55	1.08	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมาได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.51$) และด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.26$) ตามลำดับ

สมรรถนะของผู้จัดทำบัญชี

ในการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีผู้ศึกษาได้แบ่งประเด็นคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีออกเป็น 3 ด้าน โดยผลการศึกษามีรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชี ภาพรวม

สมรรถนะของผู้จัดทำบัญชี	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
1) ด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี	3.25	1.07	ปานกลาง
2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ	3.45	1.08	มาก
3) ด้านเจตคติในวิชาชีพ	3.47	1.07	มาก
ภาพรวม	3.39	1.07	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านเจตคติในวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.45$) และด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ในการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้แบ่งประเด็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครออกเป็น 5 ด้าน โดยผลการศึกษามีรายละเอียดดังตารางที่ 5

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ภาพรวม

ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
1) ด้านความเข้าใจได้	3.70	1.09	มาก
2) ด้านความเชื่อถือได้	3.47	1.07	มาก
3) ด้านความครบถ้วน	3.25	1.09	ปานกลาง
4) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	3.51	1.06	มาก
5) ด้านความทันเวลา	3.94	1.10	มาก
ภาพรวม	3.57	1.08	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านความทันเวลา ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ($\bar{X} = 3.70$) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.51$) ด้านความเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 3.47$) และด้านความครบถ้วน ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1: ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสอบถามที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 2: ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.723 แสดงว่า ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ (1) ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (2) ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (3) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายระดับการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 72.30

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Standardized coefficients beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	.852	9.834	.000***
1) ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	.316	16.642	.000***
2) ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	.222	10.677	.000***
3) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	.219	8.418	.000***

R = 0.851^a; SE = 0.30920; Adjusted R² = 0.721; R² = 0.723

*** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

สมมติฐานการวิจัยที่ 3: ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.723 แสดงว่า สมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ (1) ด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี (2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (3) ด้านเจตคติในวิชาชีพ สามารถอธิบายระดับการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 62.30

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Standardized coefficients beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.277	12.714	.000***
1) ด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี	.223	5.581	.000***
2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ	.594	15.727	.000***
3) ด้านเจตคติในวิชาชีพ	.093	2.606	.010**

R = 0.790^a; SE = 0.30920; Adjusted R² = 0.521; R² = 0.623

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01, *** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำผลงาน วิจัย เอกสาร และบทความ มาประกอบการอภิปรายผลการวิจัย เพื่อให้ผลงานการวิจัยมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1) คุณลักษณะทางธุรกิจด้านประเภทของธุรกิจแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพาภรณ์ พึ่งบุญพานิชย์ และ นภา นาคแย้ม (2564) ทำการศึกษาเรื่อง ลักษณะของธุรกิจที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีรายงานการสอบบัญชี และรายงานการเงิน พบว่า ลักษณะของธุรกิจ (ประเภทของธุรกิจรูปแบบการประกอบธุรกิจ และจำนวนปีของการดำเนินงานของธุรกิจ) ที่แตกต่างกันไม่ส่งผลกระทบต่อคุณลักษณะของผู้สอบบัญชี รายงานการสอบบัญชี และรายงานการเงิน โดยได้ค่า p-value มากกว่า 0.000 ทุกค่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เช่นเดียวกัน

2) ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ภาพรวม พบว่า ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.723 แสดงว่า ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ (1) ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (2) ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (3) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายระดับการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 72.30 และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิพร ชาวุฒิสรี และ วิฑิตาภรณ์ สินจรรยา (2564) อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชีในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบ และความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชี ในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ คำผั่น และ จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา (2560) ทำการศึกษาเรื่อง วิสัยทัศน์ทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ของธุรกิจโรงแรมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย พบว่า

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

วิสัยทัศน์ทาง บัญชีของธุรกิจ ด้านความถูกต้องในการปฏิบัติงานด้านบัญชีด้านการทำบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานทางด้าน บัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านระบบบัญชีคุณภาพ และด้านการรายงานแบบบูรณาการ มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ดังนั้นผู้จัดการฝ่ายบัญชีของ ธุรกิจโรงแรม ควรให้ความสำคัญกับวิสัยทัศน์ทางบัญชีด้านความถูกต้องในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ด้านการทำบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานทางด้านบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านระบบบัญชีคุณภาพ และด้านการรายงานแบบบูรณาการ เพื่อให้การปฏิบัติงานของฝ่ายบัญชีมีประสิทธิภาพ

3) สมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ (1) ด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี (2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (3) ด้านเจตคติในวิชาชีพ สามารถอธิบายระดับการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 62.30 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ กิมสร้าง (2560) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พิศา วรณวิจิตร และ ปวีณา กองจันทร์ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม โดยปัจจัยด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ และปัจจัยด้านความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซนต์ ส่วนปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำบัญชีด้านการฝึกอบรมทางด้านบัญชีของผู้จัดทำบัญชี และด้านหน่วยงานกำกับดูแลไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) การประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีอย่างมืออาชีพ เมื่อนักบัญชีมีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ จะทำให้งบการเงินที่จัดทำนั้นมีความถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน สมบูรณ์สามารถทำให้การปฏิบัติงานรวดเร็วทันเวลามารากำหนด การตัดสินใจถูกต้องคุ้มค่าต่อทรัพยากรที่ใช้ไป และสามารถทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความประหยัดคุ้มค่าให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดหมาย
- 2) การส่งเสริมการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายโดยภาครัฐ มีกฎระเบียบ ที่ทุกอย่างถูกต้องตามกฎหมายทั้งหมด เวลาซื้อหรือขายทุกอย่างต้องได้รับใบเสร็จใบกำกับครบถ้วนถูกต้องทุกอย่าง และให้ความรู้กับผู้ประกอบการเกี่ยวกับเรื่องบัญชี ภาษี ภาครัฐช่วยสนับสนุนให้มีที่ปรึกษาทางบัญชีให้กับผู้ประกอบการที่เพิ่งเริ่มทำธุรกิจ รวมไปถึงการบังคับใช้กฎหมายของประเทศเสมอภาคกันในทุกๆ คน
- 3) การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีความเชี่ยวชาญทางการบัญชีอย่างมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงาน การตัดสินใจในเรื่องการปฏิบัติที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพบัญชีขยับขึ้น และสามารถทำให้การปฏิบัติงานได้รวดเร็วตามเวลาที่กำหนดสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดหมายสำเร็จ
- 4) ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบปัญหาเชิงลึกเกี่ยวกับความพร้อมด้านการลงทุนในระบบบัญชีปัญหาการจัดเก็บและรวบรวมเอกสารอย่างเป็นระบบ และความต้องการพัฒนาระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อาจเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐ พิจารณาจัดสรรเงินทุนสนับสนุนการพัฒนาซอฟต์แวร์ หรือสถาบันการศึกษาอาจทำการศึกษาวิจัยและพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการบัญชีให้มีประสิทธิภาพ ใช้งานได้จริงตรงตามสภาพการประกอบธุรกิจในแต่ละอุตสาหกรรม

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

5) ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ซึ่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประเภทธุรกิจด้านการผลิตสินค้า มีประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความทันเวลา แตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีประเภทธุรกิจด้านการค้า และด้านการให้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ โดยผู้ประกอบการที่มีประเภทธุรกิจด้านการค้ามีประสิทธิภาพน้อยที่สุด ดังนั้นนักบัญชีต้องมีการทบทวนทักษะเพื่ออนาคต เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของโลกอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการทำความเข้าใจลักษณะธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความเข้าใจด้านการทำธุรกิจและการตลาดบริการ ซึ่งต้องอาศัยการตีความด้วยความเข้าใจและสามารถปรับเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจเข้ากับแม่บทหรือมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ **ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป**

งานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้จัดทำบัญชีอาจเพิ่มตัวแปรควบคุมที่นำมาควบคุมผลการวิจัย เช่นประเภทอุตสาหกรรม และขนาดของกิจการ เป็นต้น เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากสารสนเทศทางการบัญชีในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ทันต่อสถานการณ์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรขนาดกลางขนาดย่อม พ.ศ.2563.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2560). *ร่างประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า การกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี*. นนทบุรี: กระทรวงพาณิชย์.

ขวัญชนก ห่านนิมิตกุลชัย. (2556). *แนวทางปฏิบัติและปัญหาในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร*. บทความนำเสนอในงานประชุมวิชาการ ครั้งที่ 51 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 5-7 กุมภาพันธ์ 2556.

จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล. (2554). *บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการบัญชีสำหรับสินค้าคงเหลือ*. วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต, 5(1), 52-64.

จิตจรลดา ศรีแก้ว, สุวรรณ บุญมาก และ ปรียากร สว่างศรี. (2563). *การศึกษาศักยภาพในการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในเขตนิคม และในเขตประกอบการอุตสาหกรรม*. บทความนำเสนอในงานประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 7 วิทยาลัยนครราชสีมา, 28 มีนาคม 2563.

ดร.ณรรณ แมตจ่อง, สุพรรณ เอี่ยมวิจารณ์ และ จิระทัศน์ ชิตทรงสวัสดิ์. (2553). *ผลกระทบของเจตคติในวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2(2), 110-120.

บมจ.ธนาคารกรุงไทย. (2561). *3 ปัญหาที่เกิดจาก SMEs วางแผนบัญชีผิด*. สืบค้นจาก <https://sme.krungthai.com/sme/productListAction.action?command=getDetail&cateMenu=KNOWLEDGE&catelId=18&itemId=155>.

ประสุตา นาคี, ชูพร โคนพันธ์, กมลลักษณ์ มาตราช, ทศนัย นาทัน, ตวัน ทศนบรรลือ, ปานชีวา กุลีสูงเนิน, สุภาพิชญ์ ตรงวัฒนาวุฒิ, บุญมาส เทียนกระจ่าง, พรพิมล หว่างพัฒน์ และ สุภกัญญา ภูทองกิ่ง. (2564). *สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล: ทักษะการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง*. วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ, 8(2), 19-32.

พรณี วรวิจิตรสถิต. (2558). *กิจการ SMEs กับเรื่องของบัญชีกับภาษี ตอน SMEs กับการทำบัญชี*. สืบค้นจาก www.smartsme.co.th/content/17964.

พิมพ์พิศา วรณวิจิตร และ ปวีณา กองจันทร์. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มมอสมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม*. *Varidian E-Journal, Silapakorn University*, 10(1), 1926-1942.

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

พิมพ์ภาภรณ์ พึ่งบุญพานิชย์ และ นภา นาคแย้ม. (2564). ลักษณะของธุรกิจที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้สอบบัญชี รายงานการสอบบัญชี และรายงานการเงิน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 12(1), 245- 267.

ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และ สุรีย์ โปษกรณัญญ์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีสถาบันการเงิน เฉพาะกิจ. บทความนำเสนอในงานประชุมวิชาการระดับชาติ สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชีครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 14-15 พฤษภาคม 2559.

ศิลปพร ศรีจันเพชร. (2555). การบริหารความเสี่ยงกับการกำกับดูแลกิจการ. สืบค้นจาก www.jba.tbs.tu.ac.th/files/Jba135/Column/JBA135SinlapapornC.pdf.

ศศิพร ชาญศิลป์ และ จิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์. (2564). อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชี ในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 8(2), 188-204.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). *พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547*. สืบค้นจาก www.tfac.or.th/upload/9414/BQnA6YI6XE.pdf.

สร้อยชัช บุญวุฒิ. (2558). ปัญหาและรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบัญชี สำหรับวิสาหกิจชุมชน: กลุ่มผู้ผลิตข้าวแต๋น บ้านหนองหลาย อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง. บทความนำเสนอในงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 23 กรกฎาคม 2558.

สุภาพร เฟ่งพิศ. (2553). *ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ดัชนีความก้าวหน้าของคน ประจำปี 2562*. กรุงเทพฯ: บี.ซี. เพรส (บุญชิน).

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2562). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2563). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2563*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.

เสาวลักษณ์ กิมสร้าง. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย*. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

หทัยกาญจน์ วงศ์เรือง. (2558). *ความสามารถของผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษา ตำบลบ้านยาง อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก*. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.

หทัยรัตน์ คำผั่น และ จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา. (2560). *วิสัยทัศน์ทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีของธุรกิจโรงแรมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 11(2), 135-146.

อดิگانต์ ประสมทรัพย์. (2562). *ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในมุมมองของพนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อภิญา วิเศษสิงห์. (2556). *การจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. สืบค้นจาก www.elfms.ssu.ac.th/apinya_wi/file.php/1/researchcomplete56.pdf.

อัมพร เทียงตระกูล. (2551). *ความรู้ในวิชาชีพบัญชี*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Berisha, G., & Pula, J. (2015). Defining Small and Medium Enterprises: a critical review. *Academic Journal of Business, Administration, Law and Social Sciences*, 1(1), 17-28.

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

- Lim-U-sanno, K., Wiroonratch, B., & Mungsakul, O. (2022). SMEs Operational Efficiency and Adoption of Management Accounting Information: Evidence from Thailand. *Przestrzen Społeczna*, 22(1), 229-250.
- Katz, D., & Kahn, R. (1978). *The Social Psychology of Organizations*. 2nd ed. New York: John Wiley & Sons.
- Mutula, S., & Brakel, P. (2006). An evaluation of e-readiness assessment tools with respect to information access: Towards an integrated information rich tool. *International Journal of Information Management*, 26(3), 212-223.
- Praditsuwan, N., & Karnreungsiri, I. (2018). Consumer Purchasing Process in Digital Market: A Case Study of Small and Medium Enterprises in Thailand. *Asian Administration and Management Review*, 1(2), 56-70.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2022 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).